

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. E nominibus, aut libris sortes diuinatoriæ quàm vanæ, quamq[ue] impiæ sint, & à quibus magnatibus vsurpatæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

cundo autem iactu superior pars adhuc vestita, prosperum successum augurabantur: si primū prima pars vestita, infelicem: si utroque iactu vestitum, vel nudatum latus superius fuisset, mixtum euentum sibi pollicebantur. Ut vt sit, reperit Acheronticus Alastor, in omni superstitionis modo, imitatores. De antiquis Germanis, per amputatos, è fructifera arbore, surculos, supra candidam vestem, spargentibus, constat ex Tacito: de Persis & Scythis, per myricinas salignasque virgas, vaticinantibus, docet Cælius Rhodiginus & alij. Eundem morem Turcas Scytharum progeniem retinuisse Collenucij historiæ testantur. Sed & nostra tempora retinent antiqua vitia. Neq; enim Sueci tantū, velut diuina quadam virgula, aurum argentumque, ubi lateat, norunt hariolaris; sed alij quoque conceptis verbis efficiunt, vt virgula recta, ad nomen rei, quem indagant, sponte sua, iunctis extremitatibus, in circulum coëat, & à cornibus velut lunetur.

Tacit. de
morib. Ger-
man. Cæl.
Rhod. lib. 7.
antiq. le&c.
29. Herodot
l. 1. Strabo. l.
15. Colle-
nuc. l. 1. Rer.
Neapolitan.

Nimirum insignis Dei simia est diabolus. Quem non potest imitari, æmulatur. Scit olim Aaroni, virgula florente, sacerdotij prærogatiuam obtigisse, dicente Domino: *Loquere ad filios Israël, & accipe ab eis virgas singulas, per cognationes suas, à cunctis principibus tribuum, virgas annodécim, & uniuscuiusq; nomen superscripte virgæ sua. nomen autem Aaron erit in tribu Leui, & una virga cunctas seorsim familias continebit: ponésq; eas in tabernaculo fœderis, coram testimonio, ubi loquar ad te. quem ex his elegero, germinabit virga eius.* &c. Gessit & Moyses res prodigiosas, per virgam. Sed diuina vis non est perinde omni virgæ alligata. Itaq; sicut Pharaonis malefici fecerūt etiā ipsi per incantationes Ægyptiacas & arcana quædā similiter: proieceruntq; singuli virgas suas, quæ versa sunt in dracones: ita hodie dum cacodæmon homines dementat, vt dum sunt Orcini, sibi diuini esse videantur. Illi scire debent, antiquam hanc esse antiqui serpentis artem, vt se in Angelum lucis transfiguret, fallacissimaque promissione dicat: *Eritis, sicut di, scientes bonum & malum.* Accedit, hoc tempore, diuinatoriam sortem nec iussam à Deo, nec, sine peculiari instinctu Dei permittam; sicut adhuc permisla fuit, quando B. Dei Mater Iosepho sponsa data est, itidem virga eius germinante, vt quidam piè credunt.

VII.

Num. 17. 2.

Exod. 7. 11.

Gen. 3. 5.

Diuinatoria sorti olim valde dediti fuerunt, Augustus, Tiberius, itemque rex Pergami Attalus. Vtinam & nunc non etiam multi magnates se sinerent in hoc barathrum præcipitari, vt con-

VIII.

Sueton. in
Augusto &
Tiberio.

filia matrimoniorum, bellorum, aliorumque negotiorum sorti committerent! Vidi homines, non de plebe, qui ex nominibus, mero parentum arbitrio impositis, fausta infastaue matrimonia, ominabatur, dicebantque, uter coniugum prius esset è vita discessurus. Quæ est superstitione *Onomantia*, à Græcis, in nomine Astyanactis, & ab Augusto, in nomine Niconis, obseruata. Quid si parentes alia nomina imposuissent, nū fortunam mutassent filiorum? Quod si ita est, obseruarent utique homines, quænam nomina sint, male ominata, quæ fortunam secundam afferentia: & stultissimi essent, si non omnes filios suos, Victores, Victorinos, Valerios, & Alexandros potius, quam Priamos appellarent. Verum est quidem, *Conueniunt rebus nomina sœpe suis*: & *Nabal*, iuxta nomen suum, stultus fuit; sed sœpe etiam non conueniunt. *Ioannes gratus*, aut *pium* significat, multi tamen *Ioannes pī* non fuerunt, sed damnati sunt, ut exemplo esse potest *Ioannes Caluinus*. Eadem est superstitione, quæ Pythagoræ tribuitur, in nominibus proprijs vocalium numerum parem prosperum, imparem infelicem interpretans; aut numerum maiorem fortunatorem existimans, quasi idcirco *Hector* ab *Achille* sit superatus, *Hector*que superior euassisset, si fuisset *Achilles* nominatus. Enim uero numeris vim aliquam diuinam, aut naturalem proprietatem tribuere, error est. Esto Apostolus nomen Antichristi, per numerum 666. significabit, quod factum est, Deo reuelante; & reuelante arcana sua, cui vult, non qui vult. Nam id ut fiat, petere, à doctis & pīs non probatur. Etsi enim reuelationes plurimæ sanctis sint factæ; tamen desiderare, plerumque oritur ex occulta superbia, estimatione & amore sui; quia tales cupiunt suam alijs manifestam fieri sanctitatem, (quæ tamen in talibus non consistit) aut certè ex vanâ curiositate, quæ à Deo punitur. Ut autem nec litteris, nec numeris, ita neque verbis neque libris vis illa physica aut diuinatoria inesse est credenda. Quod tamen itidem ab ijs creditum vidimus & usurpatum, qui alios, hanc in re superstitione cedulos castigare debuissent. Fit hæc *stix eis uox eti*, aperto temere Homeri aut Virgilij libro, & primo, qui obuius inspiciendi occurrit, versu obseruato. Ita Socrates olim mortis suæ diem; Claudio, Macrinus, Gordianus iunior & alij Impp. tempus regni vel vitæ dicuntur conieciisse. Has Ethnicorum nugas imitati sunt postea etiam Christiani. Veteris aut Noui Testamenti apertione, quæ

Apoc.13.

Franciscus
Arias lib.de
orat.ment.

Sortes

Sortes Apostolorum appellauerunt. Contaminauerunt se hoc generi Sortis Heraclius, apud Cedrenum; Romanus Diogenes, apud Cuspinianum; Andronicus senior, apud Gregoram; Charannus filius regis Francorum, apud Gregorium Turonensem; B. Theodora Alexandrina nondum bene catechizata, apud Simeonem Metaphrasten; Gundulphus, apud Ranulphum; Meroueus item, apud Gregor. Turon. apud quem tres codices S. Scripturæ super S. Martini sepulchro collocantur, & sigillatim singuli aperiuntur: Deniq; & Cardanus, & Cardani imitatores, & quicunque serio adhibent librum *Fortune Rotam* dictum; aut alios seu prosa, seu ligata oratione vaticinantes; qui Ecclesiæ Catholicæ pluribus decretis damnati sunt, seuerissimèque etiam ab Urbano VIII. prohibentur; præsertim, qui de morte Principum vanissima oracula mentiuntur. Neque pro istis quidquam facit, quod supra recenti suimus, de S. Basilio, Augustino, Ignatio, qui libros sacros ut iliter aperuerunt, non ut futura inde discerent, aut occulta explorarent; sed, ut in scripturis, alijs uero pīs libris, doctrinam in solatiū, aut exhortationem, in spirituale fructum, reperirent: in quem vtiq; finem eiusmodi volumina sunt à Deo nobis data. Sed ita est, etiam ipsis pīs libris, quibus nos Deus vult uti, diabolus vult abuti.

Quod etiam facit in speculis. Constat è S. Scriptura, fuisse quandam occultorum Dei consiliorum iudiciorūmque ac prophetiæ modum, in applicatione *Ephod*, quod vel linteum erat, atque etiam minoribus ordinibus concessum, ut pueru Samueli; vel 1. Reg. 2. *Sacerdotale*, quod & *superhumeral* dicebatur, auro & trium colorum varietate conspicuum à Iosepho *stola hieratica, epomis, & di-* Vide Exod. plos, vocatum. Huic aureis catenulis appensum fuit *pectoral*, sic 28. dictum, quia in pectus, propendebat, alio nomine etiam *Rationale, Rationale iudicij, & iudicium filiorum Israël*, itēmque *iudicium Vrim* Exod. 28. 15, nuncupatum. *Rationale* quidem, quia more animalis ratione p̄æ. & 30. Num, diti, ratiocinabatur: *Rationale autem iudicij*; quia diuinæ litteræ 27. 21. solent id, quod quisque facere debet, siue cuiusque officium, iudicium appellare: *iudicium quoque filiorum Israël*, quia sacerdos Prou. 1. 3. rationali indutus, Deo hominum dubia, desideria, negotiatio proponet: Deus verò, per *Rationale* significabat hominibus, quid fieri vellet, & quis rei successus futurus esset. Vnde idem *Rationale*, seu gemmæ illius duodecim *Vrim & Thummim*, hoc est, *manifestatio & veritas* rerum futurarum dici confuerunt. Idcirco legimus:

Gregor. l. 8.

Greg. Tur.

l. 4. hist. c. 16.

& 20. Sim.

Metaphrast.

XI. Septébr.

Runulph. l. 7

Polychro-

nic. c. 6. Gre-

gor. Tur. l. 5.

hist. Franc.

c. 14.

C. aliquan-

ti. & c. si quis

clericos. 26.

q. 5.